Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз ● ШИНАРА, 13 ноябрь, 1973 шу. ● № 135 (5396). ● Мах 3 кеп.

ТЕХНИКА КИЙЧЪЯРА ЙОАК ХОИ ТЕРКОЙ

Юртбоахама техника 1974 шера кхаьккарча баьхашта шиЙ ханнаьхьеи тIекдинен кийчъяр духьа шерра социалистически яьк йоаьржара тIаьхьеьаьн Сунженски района колхозний, совхозний, «Сельхозтехника» районий юкъарча объединене механизатораша, инженерааша, техникаша Нохч - ГIалгIай АССР берригача механизаторашка дь хьайкарал ...

Сунженски района юрта боахама кхьехьегамхоза чIоагIга хьийар эйлена кхочашъко юрта боахам дIахо дегIаьоалабара тIаерзяь парте XXIV съеьдеи цул тIехьаьIарча КПСС Центрально Комитета Пленумийн решенеш. Пятилетка кхоалагIча, хоалаьмбеча шера ка болча ялятайн юртбоахама кхочу культурайн дика дохкъхьам кхебьо. Хlара гектара тIера чуделаз 25,8 центнер ялат. Районо толаме кхоачашъяй ялат доккхера халъха боахама план. Халъха боахама планеаIа лаьрхIа хиннача 23000 тоннана метгел паччахьалкхен амбарашка дIануденнад 25700 тонн совгIа ялат. Дьахен амбарашки эгIара цукхагIа чуечеа ялат «Победа» яхача Цечоа Эскара дIерагIча, XIX партъезда вIерагIча. Ордженикидзе цIеваIгIча, кхича колхозий ялятаи лелаераша. Хlанз а хьажжIар, дьахта доаха ганараш, коартолаш, баьлаьаваш, кхайбай продукташ дIателаш я колхозаш.

Юртбоахама продукташ яхаран паччахьалкхенга йоккхаран IанийIа социалистически декларащ кхоачандара юкъе хоалаьмболлаш лола дакъа эоаи колхозий совхозий. «Сельхозтехника» районий юкъарча объединене механизаторийн, инженерно - технически болхлоша. Шоай яьлъявача къьхьегамца цар IалаIандьа шоай ханнаьхьеи тIехдинен трактораш, лаьтта тоаду, ялятаи дIадув, чуна машинаш бIаьстан чеи машинашта Советски Эскара Ди хьаIаотташ — 23 февраль хьаIаккхаьле ремонт яь яккха, йоI хьокха еррига техника 10 апреле кийча хилийта, ялятаи чуэна 183 комбайин 58 радионн акгаен 1974 шера 1 июнь хьаIаоттаьле тоэнь яккха;

— 1973 шера 25 декабрь хьаIаккхаьле 70 автомашин тоаяь яккха, 250 автомашина ремонт яра хьалхарча квартала план 1974 шера 20 март хьаIаоттаьле кхоачашъе;

— сплоса хьажжIаш хьокха комбайнаш, приспособленеш кийчьяь яха а 15 июль хьаIаоттаьле царна ремонт е а, мелиоративни техникан — 1974 шера 1 март, витаминни хьоар доаха машинаш установкаш — 1 апрель коартолаш чуэда техника 10 июль хьаIаоттаьлела тоэнь яккха;

— механизированни хьатташи ялаташ чуэда хоалаьне машинаш 1 июнь хьаIаотташ боьлча кийчье, «Сельхозтехника» МРО-и СМУ-и низашша ялаташ чуэна 12 декабрь 1 июнь хьаIаккхаьлела тоае. XX партъезда цIеваIгIча, Ленина цIеваIгIча, «Путь к коммунизму» яхача колхозашка хьажжIаш цIенъюн хоржен механизированни потоки кхо лини хьаъеи таматаш чуэна 5 машин отгаеи, 1973 шера XX партъезда цIеваIгIча, Ленина цIеваIгIча, Кировн цIеваIгIча, «Восход» яхача колхозий хьаббаи леладелча фермашта а хIьата 1974 шера —вокх холе мел йисача фермашта а техобслужинаний елга тIалаца. Хий тIаоодаделаеш, а гIожа доакъъашъ Iанарца кIаьдделга а бышлиехьлаккхара районна колхозашта практически новкъостаца дс;

— ремонташ еца «Сельхозтехника» предприятешка тракторашта, автомобилашта, комбайнашта, хьалатта ремонт яра шера план 1973 шера 20 декабрь хьаIаккхаьле а тIаьта районна колхозаштен совхозаштен оттаяь 1974 шера хьалхарча квартала план 10 марте а кхоачашъяйта.

Производене чоанан ца хилийтар духьа оаха къьсътта уйла тIайохитIаргьа кхерамазен техника правилаш кхоачашъяран къьгьегам лорабараш. Кхашкара станаш тоаяра тIаерзаяь мероприятеш чакхйоахаргьа оаха. Юртбоахама техника ГОСТ-о дIадехараша маяххара, къьсттача моттигашка, машиний кхашка дIаоттаяь лоаттаелга Iалашдерга оаха, мастерий - наладчикий кулгаша специализированни звеношка машинно - трактории парка техобслужинаи елга юкъе тъоргда дерригача боахамашта, профтехобразование системе, духьхал боахамашкен «Сельхозтехника» объединенен 150 трактории а кийчьяь, ерригача колхозашка трактораша шин сменагIа болх белга вIашIехьлоаккхаргда.

Гуйран - Iан замалахь вIашIехьлоаккхаргда оаха дуккхача колхозхошten совхозий болхлоштен экономика лардаш, машинаш тIе, механизмаш тIе, ялохимикташца болх бечаеа дина кхоарш ца хилийтара правилаш, хIьата иштта машинаш вIашIехьлъяхарн парех агрегаташ вIашIехькарен правилаш Iонцаеа.

Iан замалахь вIашIехьлоаккхаргда оаха машинно - трактории паркан хьайбаи леладелча ферман оборудованиен техникаи гIулдаеа де механизатосен каранаш Iомаелга, пIаьххь аттестаци яргьа 110 трактористка трактористех 25 комбайнер кийчьяргда механизаторски профессий цIьяна таръеш болх бе хьаIаоаотIаеча шера дуккаIIолча боахамашки 60 — 65 процентаа кIезигагIа боаца механизатораш цхьоалагIеи шоллагIеи класса говзал йолаш хулга вIашIехьлоаккхаргда.

Тlехдинен шиЙ ханнаьхьеи техника кийчьяра а механизаторий говзал лаьхьяра а чотах 1974 шера тоалергда оаха машинех пайда эцнята, машинно - трактории парка къьхьегама овсарле 5 процент лаккъергьа, техникана ремонт яргеи гIулаех дергеи тIедолор планагIа лаьрхIачу 2 процент кIезигдерга, нормашца нийсйича цхьа процент кхоалергда дизельин доагор.

Берриге низ тIаьбохийтаргбе оаха лоашача хана хьажжIаш, баьлаьаваш чуийна дахара, гуэраьа дуз яляташ дIадера, заьбахара, органически удобренеш кхашка дIаьхьара, хий ухх харшаш тоадара, дьахтан IIаьнаш соцеш хий дIадара, доаханиа Iан кийчо яра.

Нохч - ГIалгIай АССР берригача механизаторашца тIаьхьеь оаха 1974 шера кхашка дергдоаха балдаргда техника шиЙ кхиналъе тIехдинен кийчьяр духьа социалистически яьк йоаржара, тхоай ерриге реэервашн торонашн кхоалгIча, хоалаьмбеча шера - юртбоахама продукташ яхаран паччахьалкхенга йохаран планашца кхоачашдар а пятилетка дехьагIа шера дакъа хьажжIаш кхебаран общественни хьайбаи продуктивность лаккъяр чIоагIга ларда йоллар а духьа овргагIьхара. Юртарча хIара къьсътагмахлю шийгара доагIаш дола дакъа лоаилада ерригача халъха юкъара яз доккхеч лоаржIаеи дехкар кхоачашдеш.

Къьхьегар диЙна а вIашIехьлоаккхаргда районий колхозий, совхозий, «Сельхозтехника» районий юкъарча объединене механизаторий районни собрине.

Ден а бус а болх беш ба шофераш. Хьинар, денал долаш наь ба уж.

Ухх сурта тIа шоана бIаргагу Омаев Мохьмад а ва шофер. 18 шу да по машина ко кхестадеу. Хlанз из болх беш вокча «СевКавгазстрой» треста № 1 йолча автобазе эгIара дикагIчарех лоархIаш ва Мохьмад. Сарайнс яьлт чуэача новкъостал деи дика къьхьегарца белгалъавина ва из. Хlанз Гудермескн района «40 лет Октября» яхча колхозе сиела чуэача новкъостаи деи ва Омаев Мохьмад. ШиЙ гIулаех дика довзаш, болх цIена беш хилараЙ сиЙ ду цун коллективе.

С. ХАКНИЕВА сурт.

ШЕРА ПЛАН КХОАЧАШЪЯЙ

Къьсътта чIоагIа дог гIоздаьнйа лердир Октября 56 шу дизарца цIей Нохч - ГIалгIай коммунальни боахама Министерстваца чуйоагIача иэькъаш дехкачеи тIаьш тетжачеи тха управленне болхлоша. Шера плани тIаийна хинна социалистически декларащ толамца кхоачашдина охха. Ер шу чакхдолаелхьа шера планагIа дьахьяначу совгIа чакхдоаргда оаха 400 яэар сома маьха гIишлой-монтажни боахам.

Дезачу денна иштта къьхьегама совгIат кийчьяь пакъашдина тха управленне къьсътта дика къьхьегарца белгалбаьна ба проэаб Боков Русдан керте латтача трамвайни лаьккъаш дехкача участка коллективна прораба Арсеников Тагира кулгалдача тIоналъаш дехкача участка коллективан. Цар кхы а хьалха кхоачашъяй шера плани.

А. ЦУРОВ,
Нохч-ГIалгIай коммунальни боахама Министерстве наькъаш дехкачеи тIаьш техкачеи управлене начальник.

* * *

Бокхха хьайбаи боахам ба тха совхоза бар. «1972—1973 шш. Iан замалахь хьайбай продукци йоаккхаяеи кийчьеи эдсеилаккхар духьа фермай болхлой Ерригхохорн социалистически яьк йоаржара» КПСС ЦК, ССР Министрий Совета, ВЦСПС баь соцам дел тIара кхоабал а баь шоашта Чылалгина дата дехкарца толамца кхоачашдара хьинаре къьхьега болабелар тьайбаи лелаераш. Хьийга кха эеха довзар.

Шера план 1100 тонн йолаш 1125 тонн шура, план 590 тонн йолча 594 тонн дуэх дехкал оаэя паччахьалкхенга.

Ферманта юкъе яьржача социалистически яьк хьалхе Юсупов Нажмудина кулгалдеча шолларГча ферма коллективе яьккъай.

Довркаша юкъе къьсътта дика хьокхамаш долаш къьхьег уеу шера Октябрьски революце орден ешача Гаджиев Баматус, Кушиева Кисас, Кантаева Аэмана, Висиева Пауса, Гылагаева Яситас.

Шура яккхара шера дола шоай социалистически декларащ кхоачандьа яар.

А. МИТРИШЕВ,
Ачхой - Мартановски района «Самашкинский» совхоза керттера экономист.

* * *

Сийлахь - боккхача Октября 56 шу дизара сийна дика толамаш дьахад номер 17—37 йолча автоколонна коллективо. Цо Дьахенга рапорт диннад беза муьхь дIа-ъьа бахьана шера плап хьалха ше кхоачашъяь хиларах. Ер шу чакхдалалеьха планаи совгIа 590 яэар тонн беза муьхь дIа-ъьа бахьа лаьрхIа транспортникаша. Шу доладелча денз автколонна коллективо кходьаь 250 эзар километ совгIа доакъар, планаи совгIа бан пайда 29 эзар сом ба.

П. НИЯЗОВ.

БЕЗАМЕ вIАШАГIКХЕТАРАШ

Нохч-ГIалгIайчене Комаромски областера делегаци ена хиларах

Гlаьето хоам майарра 6 нойбер вай республике ена хинна Венгерски Халкъа Республика Комаромски областера делегаци Нохч-ГIалгIайчен къьхьегамхошца пIьяна Октябрьски цIей деэзеш хилар. Цул тIехьаIга республика пIьяйолча предприятеи, колхозаи, совхозаи коллективашца вIашагIбеттабалар венгерски къьшлий.

Вай республика экономика керттера дакъа — мехкадьтта промышленносте дегIайоагIача гIулакхаш ишта лел хар лоаш бан венгерски доттагIий. Цудухьа шоашца хьийхача Старогрозненски бруэь деттача бIалхий управленне баха хилар уж 8 нойбре. Цу управленне № 2 йолча буровой къьшашка моаршал хоаттаан вар Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета депутат В. П. Слесарев, цунна цхьана болх беш бола сменни мастераш А. Балацков, В. Попов, А. Толкачев. Чоагlга безаме къамаьл хилар къьшашеи фусамазьштеи юкъе. Къонача болхлоша шоай балхах, вахарах дийнар. Духха ба царна юкъе къьхьегаме доккхий толамаш доаэаш баран, цIенига баь болх бешше а сайрийнарча вузашка, техникмашка лешаран.

Къьшлий — Комаромски обкома хьалхара секретарь Ф. Хаваши, областной исполнительни комитета председателна хьалхара заместитель П. Галантан, горлиор Е. Мучи, юртбоахама кооперативна председатель Д. Харин бруэь деттарий балха хьалап, цар шоай балхах мел ахча эп, отпуске мишта ух хар ловш бар. Цу къьхьегьа болхлоша а, бруэь лоттача балхий управленне кулгалхошца а хоалаьмболаш дийцар венгерски доттагIашка.

Цул тIехьаIга цу управленне начальника Ю. А. Луговинова делегацена йоазийтар бруэь летта процессаш, боахам лелабара гIулакхаш.

Цу уйнаьха цхьаьхха пхьан пресцивите — СССР 50 шу дизара цIеваIгIча Грозненски химически комбинате хIара венгерски доттагIий. Республике цIи хезача цу предприяте къьхьегамхошца пIьслагIча пятилетке карагIдийнараш Iалъамат дукха да. Иштта, пятилетка ешаь шера 25 процент алсамъьлнний комбинате кийчъеи йоаа продукци, лаькъний къьхьегама овсарле. Гептара лоархIаме да комбинате цу юкъа тIаьхийта йоаа продукци кхы тIа а капиталовложенеш дIаьхийтар чотах а доаиаш ехетамца завода чурча средстваеи пайда эцарах хьалхина хIама хилар.

Коллективна гIулакхех лаьца конторе къамаьл дьа бьаьча комбината пIоаккха хилар къьшлий. Царна цхьана вар КПСС Заводской райкома хьалхара секретарь Н. Ф. Осипенко, комбината партийни организацне секретарь А. М. Космин, цун директор Л. А. Шилов, кхыбараш. Химически производства технологи, къьхьегама овсарле лаккъярен продукцера пIалохийтар лоархIаеи проблемаш — лошша аьлча уж дешаш дар нига пIьяна вIашагIбеттабалар хьашшана а фусамазьша а дийнарашт.

Сарахь Грозненски района «Советская Россия» яхача колхозе хилар вай хьашлий. Комсомольске юртара дуэха нах вIашагIкхиттабар венгерски доттагIашка моаршал хатта. Делегаце членаштен КПСС Нохч-ГIалгIай обкома хьалхара секретарь С. С. Апряткин а волаш царпарча новкъосташтен эизаи делар пионераша. Колхоза председателна Ш. А. Абзулаламова венгерски доттагIашта дийнар шоай юртарча вахарах, колхоз дегIаьхара перспективеш, шоай юртахой сийлен гIулакхех.

Уьх шера лакха хьувкаьм кхебаь колхоза къьхьегамхошца хIара гектара чIара 50 центнер хьалаIап. 28 центнер иIа. 45 центнер бабылаараш чуделад. Цу хьокхамех доххал де доагIа, бакъа масеане а кхетаду цох кхоачашъь Iе йиш йоацилга. Цудухьа пIаха йодача хана колхозхоша де дерхIар кхы а доккхагIа ха. Сарахь цу колхоза клубе

РЕСПУБЛИКА ХЬЕХАРХОЙ СЛЕТ

Самарийнаха КПСС обкома политпроса ШагIа республика кьолана хьехархой педагогически къьхьегама ветеранийн слет хилар. Слет ъьеллаш къамаьл дир Нохч - ГIалгIай АССР Министрий Совета председателна заместителя Н. К. Бэйбулатова.

Гулбеннераната чIалхазкха «Дешархошта коммунистически кхетам балара дахьъера хьехархочун сийн йоагIонаш» яэ доклад йир Нохч - ГIалгIай АССР просвещенне министра М. У. Умарова.

Доклад чакхъьяьнначуьа гIехьагIа кхамаьлаш дир Шелковской района Карганински кьъерча школа кольнщарча классей хьехархочо З. И. Помозанова, Гудермесски района Новогрозненски кьъерча школа литературан эрсий моттен чIехдарочо Т. Д. Пестича, РСФСР заслуженни хуманна Э. Э Валентинова, ВЛКСМ обкома секретара А. Г. Митрофанова, Надтерречни кьъерча школа директора А. А. Дакаева, Шалински района № 8 йолча школа наьъча А. А. Смирнова, Нохч- ГIалгIай филармоне чуэнестакнин кулгалочо, композитора С. У. Дамаева, Урус-Мартана района ПойIларча кьъерча школа математикан физикан хьехархочо Х. Г. Сагитова, прослушенне, лакхерча школайн Iилма учреждененин болхлоб обкома профсоюза председателна П. В. Черникова.

Слета доаклашхоша кхайкарал дир халкъа дешара болхлошка, XXIV съезда соцамаш кхоачандара, чIалхьуь тIехье коммунистически, патриотически кхетам болаш кхеэра уж тIехдеаш.

Р. ЯНДИЕВА.

ХЬАЛХЛЕ ДIАХЕЦАРГЬЯЦ

Нохч-ГIалгIай гIишлон - материалий объединене социалистически яхье, э, яьина къьхьегача Гудермески кирпишкаи еча завода коллективна хьалхара мотгиг яькхай. Уьх деношка цунна дIалургьа карара кара тела Цlе байракх, Ерригроссийски республикански социалистически яьке кхоалагIча мотгиг ъьожаьнй пуна яхчан соагIат а луш. Тlехьаюачарех лоархIаш ер из завод, дика толамаш даьъад гудермесцаца.

Итт бетта заводо планаи совгIа арахIийнад цхьа милинонни бIаь эзарн кирпишк., хIаьта дикка лохбаьб дIабода мах а. Планаи совгIа 32 эзар сома маьха ежаай паччахьалкхенга кирпишк.

Дика, бIу ца кхоЗабеш къьхьегарша белгалбаьна ба уххаза обжигальщицаш — Валентина Андреевна Матвеенко, Мария Федоровна Бесфамильна, кирпишкий сацчица Зауребаева Хедя, сацчица гIочча Арсланова Хьава, прессера кирпишкаш хьийбо Азамурзаева Хавади, слесарь Саидов Хьамид кхыбараш. Хlаране продукце дикал лакха йолаш 110—120 процент кхоачашъно производственни заданеш. Цlахо кхы а дикагIа, хьалхле дIа па чешан къьхьега дерхI завода болхлоша.

А. ЛЬЯНОВА,
Нохч - ГIалгIай гIишлон-материалий объединене экономист.

Болгарера коллегаш болча

Болгаре специалисташа дехар дарца, вежжарашха болча мехка творчески наькъа яха хилар института директор Макаьвев Сергей Васильевич керте лаьтта «Гипроцнефть» института проектировщикий группа.

Грозненски специалисташ Софие тIаийлаш еза-йоккхача промышленносте министра заместителя новкъостча Гаврилова. Цо йоккха баркал ъьлар института болхлошта промышленни объекташ къьхьара проектни документаци оттаде хIара шера практически новкъостаи пер дарах. Иштта къамаьл деи хилар уж мехкадьтта-хиине генеральни директорца Мидаровца.

Цул тIехьаIга Грознера проектировщикаи баха хилар город Бургасерча международьтахнически комбинатет город Плевенерча международьта чакхдоахача заводеи.

Вежаршка долча мехкий специалисташа юкъера цу тайпара творчески вIашагIкхетарех дика керкат ъьал. Грозненцаша шоай коллегаша новкъостаи дьаъ кхьаьнарца реконструкци яреи керта объекташ къьхьарен чолхане декларащ кхоачашде.

Болгарашца дьаъ заказах грозненски проектировщикаи дIаболабеннаб каталитически крекинги хина дьаъта шендун керда установкаш хьалъара ши проект оттае. Царех пхьа проект чакх а яьккха, Октябрьски революце 56 шу хуэача деношка Болгаре пIьяхьийтар грозненски проектировщикаша.

Шоллагlча установка проектни документаци 1974 шера март бетта чакхдаккха дерхI «Гипроргнефть» института специалисташа, кхыбараш. Цо йоккха баркал ъьлар института болхлоша

ИНТЕРНАЦИОНАЛЬНИ КХЕТАМ БАЛАР— МАССОВО-ПОЛИТИЧЕСКИ БАЛХА КЕРТТЕРДАРС

Дерригача халкъа цIей, советски халкъо коммунизм хьалъеча яьлча сийлахь-йоккхий коталожаш, вай парте денински кIамийн политика толар дар СССР хьаьн 50 шу дизар лердар. ЦIена дог-ойла долаш волча цхьаьна а сага тIама дац СССР-а юкъе хиларал, Советски Социалистически Республикайн Союза гражданин ва со ала бокъо тIаларал дезаргIа а долаш. Цо новкъостаделл ду цунна къовсам лоаттабен коталожаш яхен, кхоллаяьлл дегаIгIоладенах бинза пайда яца, таханан кхоллен интернационализма законгIа хьалъе.

Ше кIара денна нахаца беча шиъ практически оалха тIа советски нахка нахаца юкъе интернационализации яра, керда историчен обшность — советски халкъ хьалларен цIако дегIаьхарен, оррига чоалаггенен йоккхеч процесс тха орригача идеологически кадраша, парта гIолча беррига кхъхьетамхонен балха нахен нийса хьегIаройла тIама ле тIерг партете Малгобекски юкъон.

Уж деша тхона доккха новкъостал ду Москве ССР Союза 50 шу дизара хетаяь хиннча чоалаггенен торжественни заседане нов. Л. И. Брженева яьча доклядо, «СССР хьаьн 50 шу дизара тхьаькъеха» КПСС ЦК-ас баь соцам — санна долчу документашца, КПСС Новч-Гlалгlай обкома Х пленума положенешен выводашен.

Уж документан мишта Iомадеделл дезаргIа кIаргIа кIоргIа мотт-тигIкина нахан довзийта деза а дувцаш дуккхаза а лаьрхIа кхамаьлаш хиннад тха совецанешкен семинарашкен тхой пропагандисташа, агитатораша, политинформаторашца, лекторашца, пIаргIарча лекторей кулгалхеша, юртахьарча комиссеташа, хIаьта иштта ленгаьтей редколлегеша, цIа, кх. Iл.

Парте обкома Х пленума решенеш кхочанIаьяра чакхйоахьча мероприятеташ планага хьежжа КПСС горкомо Москве хиннача юбилейни торжественни заседане материалех лаьца идеологически болхлоцца 1973—1974 шераниа теоретически конференеий сборчча цIаьх чакхъяьккха лаьца план оттайин. Уж цIаьх хьалхара конференеи чкх шера октябрь бутт бовш хиларе чкх темах лаьца: «СССР-е кхьаьй отношенеш дегIаьхара хIанзара этап». Царех хIара конференее вехарга 400 сар — пIаттийин комсомольскин организацей секретарей, профсоюзни моттигера комитетей председателеш, агитатораш, политинформаторашца, пропагандисташ, кхыбараш.

Хьаьа конференее материалех агитаторашца, политинформаторашца, пропагандисташа пайда оцарга общеобразовательни школашца, юртахьа клубашца, пIаргIарча лекторежка кхъхьегамхошца, кхехархошца, дешархошца массово-политически идейно-кхетамен болх бара.

Интернационални кхетам балара пIаттийин-доаккхаргдола пайхъашни средствош кадденна лоташ а партя городской комитета бюрон цун отделиш. Цунца цхьана оаха кхъхьста уйла тIайохийт интернационални кхетам балара болх дихкарIа бара а кIоргIа а Iеш. дикарIа бара а

Ешт йола беседаш, лекцеш, конференеш дикарIа хилийтар ту-хьа парте горкомен чу чакхйоаргIойча моттигашкен массова а пIарга ладугIIара пIаш-тIехьадьяьхад оаха, моттигашка беча кхетама балхах мел пайда хьаьа тоха, хIаьта цунца дийцаш а. Хана? Хийцача сомана дIа-кха — еш йола товаросборот хьалхагIе план а оттайин пIаш-тIехьайоахкаш я. ХьалхагIе а хенш хуо, СЭВ-а тIара мехко, масала, тхе шера, партнераша-тал а малагIа а товараш лоаттаделрда. Цудухьа банка членаш йолча пачхьалкхенаша «кхараме хIинца Малибуен валютин системашта тIаьуятташ йола кризисин яьлеш.

Банке чугIолла тхо делаш МБЭС-а членаш долча дерригача мехкий янкалашца кхамаьлаш хьлар тха. Финансисташ, банковски гIулакха опыташ специалисташ, банка интернационални штат я. Уж беррига а шолг пачхьалкхенаш правительстваша хьожабь баккхйта ба ухказа.

Цхьатара бокъонаш — банка программа гIулакхехьа пун кептера приншип я, ден дола кхамаьл штат пIаштIеIолларах, доходан пIа-юха екъарах с лоарIкламеIлара решенеи гIазнарах дале а. Банка советан — пIара мехка прина а цхьа голос мара ян уставнай капитала юкъехьхIатта взноса боларам мел бале а.

Дунен халкъашта юкъера банка капитала пIа дакъа конвертируем валютах латтен да — долларех, стерлингий фунтех, франкех, малхбузенгерански маркех. Кредитни депозитни операцеш ду валютанца юкъ МБЭС-а. Финансаш хоршаш тIей яхь долларалера духьа банк лаьрхIа хьеж дунен рынке валюташ хувшаналларга, кредитни ставкаш хувшаларга.

— Конвертируеми валютера операцеш толаме дегIаьхулла пIаш-тIехьаьннад кхыча мехкий йокъкагIойча банкашца тIа-тIа цепарIа корта бола контакташ лелаен хIара бахьан долаш, — яхан дуьм МБЭС-а правление председателеца К. И. Назаркина.— Дунен тIара кто бIэь совгIа ди — долларех, стерлингий фунтех, франкех, малхбузенгерански маркех. Кредитни депозитни операцеш ду валютанца юкъ МБЭС-а. Финансаш хоршаш тIей яхь долларалера духьа банк лаьрхIа хьеж дунен рынке валюташ хувшаналларга, кредитни ставкаш хувшаларга.

— Конвертируеми валютера операцеш толаме дегIаьхулла пIаш-тIехьаьннад кхыча мехкий йокъкагIойча банкашца тIа-тIа цепарIа корта бола контакташ лелаен хIара бахьан долаш, — яхан дуьм МБЭС-а правление председателеца К. И. Назаркина.— Дунен тIара кто бIэь совгIа ди — долларех, стерлингий фунтех, франкех, малхбузенгерански маркех. Кредитни депозитни операцеш ду валютанца юкъ МБЭС-а. Финансаш хоршаш тIей яхь долларалера духьа банк лаьрхIа хьеж дунен рынке валюташ хувшаналларга, кредитни ставкаш хувшаларга.

— Конвертируеми валютера операцеш толаме дегIаьхулла пIаш-тIехьаьннад кхыча мехкий йокъкагIойча банкашца тIа-тIа цепарIа корта бола контакташ лелаен хIара бахьан долаш, — яхан дуьм МБЭС-а правление председателеца К. И. Назаркина.— Дунен тIара кто бIэь совгIа ди — долларех, стерлингий фунтех, франкех, малхбузенгерански маркех. Кредитни депозитни операцеш ду валютанца юкъ МБЭС-а. Финансаш хоршаш тIей яхь долларалера духьа банк лаьрхIа хьеж дунен рынке валюташ хувшаналларга, кредитни ставкаш хувшаларга.

— Конвертируеми валютера операцеш толаме дегIаьхулла пIаш-тIехьаьннад кхыча мехкий йокъкагIойча банкашца тIа-тIа цепарIа корта бола контакташ лелаен хIара бахьан долаш, — яхан дуьм МБЭС-а правление председателеца К. И. Назаркина.— Дунен тIара кто бIэь совгIа ди — долларех, стерлингий фунтех, франкех, малхбузенгерански маркех. Кредитни депозитни операцеш ду валютанца юкъ МБЭС-а. Финансаш хоршаш тIей яхь долларалера духьа банк лаьрхIа хьеж дунен рынке валюташ хувшаналларга, кредитни ставкаш хувшаларга.

Беркате, шоай дерригача хьанар тIадахийта кхъьаьт укх деношка «Электроприбор» завода беррига-ча болхлоша. Укх сурта тIара-ва завода бинзагIа разряд токара Александр Васильевича Куняки-на дош деннад пятилетка план диъ шерах ах шераш кхочанагIе. Цхьа ди тIадахийтан цо норма 140—150 процент кхочанна ца еш Денна дош кхоачандар шиъ кертте-ра тIулакх лерхI цо.

И. ПЛИЕВА сурт

ПЯТИЛЕТКЕ ХЬАЛХА ЛАТТАР

Дена ягIача хана кхъьстта ду-кхагIа езар Гехаева Догмана кхъьегама урок. Бокъхача безам-ца дора цо шийга хьехархочо ахь-нар. Цу хана а холуш дар йийг кхъьегара тIакхуьш хIлар.

Грозненски «Электроприбор» заводе балха болча йийг йиша-ме Шаймане шоай цехе бен бола болх, иига кхъьега нах бувшаш хилча кхъьстта чоагIа ладугIар цо, со хьайца болх бе маца югарг-ге Iа оалар.

ЧоагIа хьагар Догман шиъ йиша-ме цо заводе болх беш хилар бахьан долаш. Хьаьта Шаймане дувшар йийга аптека санна цIена а хоза а йолча шоай цехах, шоаш шарикоп авторучкаш хьа мишта ду.

Юхьера кхачьар Догмана дага-лаьтта ди — бархI класс йийсте ма яьккхийне а пий йишийца за-воде балха яхар из. Эттара хьалх-ха шийна цех, ду чура хIай хъ-латаш дувхаш бог1а кхалнах бар1ага6айча хийттар цунна ахъар-на болх балла ираз довллаш хинна-ний-теш со аьнна.

Йоl йиша санна безаме тIа-яйцар цу цехера болхлоша. Бал-лах цхьаькха тIама ца хоьш йо-ла нохчий кхоьа бо1 Iомае бола-белар опыт йолла болхлоб. Бел-галдаьнна новкъостаг дар цунна Панюшина Таняе, Толокнееев Ли-дас. Хьама довзара тIера йолча цIиига рьазо бар уж, цо беш бо-ла болх эзарга, цунах дика болхло хургхIарах дог тешар.

Гlалат балансар уж, шийна Iомаяь говзал зезьа йоаяьзар Догмана.

Из тIаьнз цехе говзагIа я дикагIа а болча болхлоех цаI я. Дикагlбарий портреташа юкъе хьалтеха доал Гехаева Догмана портрет а. Хьаьта Панюшинаца Толокнееваца дохIкал ду шолг ученинах.

— Тха участке цхьаькха а вай шиъ норма тIехIхоачаш ца еш, — йоаь ручкаш пIаша-гIдехкача участка начальника Солнышкина Лидия Антоновнас.

— Бакъда Догман царна юкъе белгала я. Беркате кулгаш да цун дараш. Моллагlа а цо деш дар дог долаш ду, цудухьа дика а хул. Сменагlа 1000—1200 ручка пIаштIеIола ца. Из нормал гьа-на тIех хуа. Тха участка коллектино шиъ йиш 105—110 процент кхочандацъ. — Бакъда Догмана массеза а шиъ задани 120—130 процент кхоачашъю.

Эхь хет Догмана Лидия Анто-вовнас ше ишттта дика хоьшан. Таьрма бIаргIадикъайдан дола шиъ бIаргаш юхь духьзалара деч-къеду цо.

Духьхал укх шера пIаболенеш-нан Гехаева кхъьегама толлаш-ман дахь. Пятилетка дIадахъя-шиина а шера даьхад по уж Бакъда укх шера кхъьстта чIо-гIа болх бу Догмана. Пятилетка кхоачашъера бокхха лоарIкам болча укх шера йиан хана хьалха чакхъяькхара тIахьехь-партен правительстваца дах кхаь-карал шиъ кер чура доагIа доа хийтта хьал а лаьца, из кхоачан-деш хьайоагIа Гехаева. Цо хьох-кам тел хьича кхоачаш.

— Пятилетка кхоалагIча шера кхъьстта чоагIа болх бу тха участко, — йоаь цо. Бу долалу-ча хана докхий декхарал тIа а йица, уж кхоачашдара шерра социалистически яхь йоаржяьй оаха. Хlара бетта план тIехкхоа-чашъеш хьайоагIа тха цех.

Шу чакхдала йисар духха ха яш. ТIатеIIа чоагIа болх бу оаха шера план ханал хьалха кхоачашъера.

Тха участке кхъьстта дика болх беш ба Шабуева Тамара, Ахма-дова Зулай, Гехаева Шаймане Бурховешкая Галина, Хадизова Марем.

Шера план ханал дьалха кхоачашъергхIалрах дог тийша да тхо. Гехаева Догман санна бол дика болхлой духха хIлар бахьа долаш тIехкхоачашйр цеха ко-лективо итт бетта план. Задани соагIа ара а хийца, дIадахийта, 142 эзар сом мах бола баьнна да-на ручкаш.

Дика бовзашу ба пластмасса участкера коммунистически кха-кхъьстарма ударникаш полиров-щица Безрукова Полина Андреев-на, прессовщица Лименко Зо-Ивановна. БархI шу да пар поч-болх бу. Иоккха баьха опыт йолча пар укх шера хьалдаизо за-дани 120—130 процент кхоачашъю.

Ишттта дика кхъьёг полировщицаша Гилемханова Хьлис, Драчева Катис, прессовщицаша Бородина Лидас, Кожевникова Ма-рина, кхы дуккхачар а.

Цу цеха болхлошца шерра йоаржайяр Октября хьалхара со-циалистически яхь. уж гIертар цу доккхача цIейна шийгара къ-хьегама совгIат йийца ма йоагIгIа-на накъаяха.

Бlубенна дуьна цеха начальника Грабинева Нина Петровнас шоаш шера плани тIаййна социалисти-чески денхараш тохамца кхоачандергIахарах, тIатеIIа дикъ-лагIа цу Дахьен денхар ца тхьа-чаш йоаш дика дIадолалергIа-дарах.

— Вай мехко коммунизмага бо-дача новкъа хIаьта нIслагIа муд бохкхетда — пятилетка кхоачаш-ена тхоашкара доагIа дакъа дIа-за кхоачашде дата да тхо, — яьлар шиъ къамаьл чакхдолаш Нина Петровнас.

Ю. ЧАХХИЕВ.

СЭВ, ЦУН БАНКИ ВАЛЮТАЙ

Кузнецки тIаьь тIара кхыьнара московски особник. Ела нажа на-Iолаш. ШIачвоалаяча шаста алапашца дах йоазуп: «Цхьана леладеча экономически гIулакхий дунен халкъашта юкъера банкъ.

—Цу шен пIапарех хьо дIа-тIуьяьча, — йоаь соца къамаьл деш пIаIача банка правленне председателеца помощникца В. М. Луканшова, — посольства йолла бокъонашен аьттонашн долаш йолча дунен халкъашта юкъера территоре тIа нийсаву хьо.

Хьекха оагIоп долла докхуа истой чуIаттача йоккхача зале дIачвоалл тхо. ШIачвоалаяча мотте хьалъеГа ягIа бархI соци-алистически мехка — Болгаре, Венгре, ГДР, Монголе, Польша, Румыне, СССР, Чехословаке — банк йиллаоий байракхаш. Ук-хаза, конференеи - чале, шера шозза совета — МБЭС-а (лоацца шита оал банкат) лахчерча органа заседанеи хул.

«Банка корта» — операннонни управленеи. Зов деллад бухгалтер-ски автоматаша, цифрай пIаш-кеттача машинаша. БIаьш опера-цеш хоачаяшпу — расчеташ еш, вкладаш хьачунйеш, кредит-таш лIхеадеш. Шера переполаш еш миллардаш сомаш «чакх-доах» управленге.

Кузнецки тIаь тIарча банке хьа а йийлла шоай текущи счеташ лелаю социалистически бар-хI мехко. Цар тIа дада мукъа-дьяьна ахъаш, хьахьох хьачуте-жен пIаийдун ахча. Партнерех цхьанне воккхача товараш, ахча луш хуле, банка член болча цхьан мехка счета тIара ахча во-кхан счета тIа дIатIаяьзду. Дага-доххараIа аьлча, цигара хьайоагIан я социалистически мехкий дунен халкъашта юкъера валюта цIи — хийца сом.

Банкнотий монетий — описане советски сом, болгарски лев, венгерски форнит, ГДР марка, монгольски тугрик, польски злотый, румынски лей, чехословацки крон сакна ледаш дац хийца сом. Бан-ка членаш долча мехкаша шоайла ахча кара доацаш расчеташ лелаю нуша. ЧIоагIа доцо ку-лоацам — цIенача доцо 0,986412 грамм, йолаш долча но дунен халкъашта юкъера валюта ер-рита функцеи кхоачангIо.

— Мичара ух хийца сомаш?

— Уж юкъедоал цхьан мехко воохана товарашца доаш а шоай-ла дIа - хьа гIулакхаш деш а хинча, — яхан дуьм банкера отделе-ние начальникин управленге отделе-ние начальникин Чехословакие гражданина Ростислав Петраша. — Банка членех йолча цхьанна пачхьалкхенга сий товараш цо дохкаша йолча хана хийца сом кхоачардан. Дунен халкъашта юкъера социалистически валюта нIаьргIбоаннаш сий метта лат-таш я. Хана? Хийца сомана дIа-кха — еш йола товаросборот хьалхагIе план а оттайин пIаш-тIехьайоахкаш я. ХьалхагIе а хенш хуо, СЭВ-а тIара мехко, масала, тхе шера, партнераша-тал а малагIа а товараш лоаттаделрда. Цудухьа банка членаш йолча пачхьалкхенаша «кхараме хIинца Малибуен валютин системашта тIаьуятташ йола кризисин яьлеш.

Банке чугIолла тхо делаш МБЭС-а членаш долча дерригача мехкий янкалашца кхамаьлаш хьлар тха. Финансисташ, банковски гIулакха опыташ специалисташ, банка интернационални штат я. Уж беррига а шолг пачхьалкхенаш правительстваша хьожабь баккхйта ба ухказа.

Цхьатара бокъонаш — банка программа гIулакхехьа пун кептера приншип я, ден дола кхамаьл штат пIаштIеIолларах, доходан пIа-юха екъарах с лоарIкламеIлара решенеи гIазнарах дале а. Банка советан — пIара мехка прина а цхьа голос мара ян уставнай капитала юкъехьхIатта взноса боларам мел бале а.

Дунен халкъашта юкъера банка капитала пIа дакъа конвертируем валютах латтен да — долларех, стерлингий фунтех, франкех, малхбузенгерански маркех. Кредитни депозитни операцеш ду валютанца юкъ МБЭС-а. Финансаш хоршаш тIей яхь долларалера духьа банк лаьрхIа хьеж дунен рынке валюташ хувшаналларга, кредитни ставкаш хувшаларга.

— Конвертируеми валютера операцеш толаме дегIаьхулла пIаш-тIехьаьннад кхыча мехкий йокъкагIойча банкашца тIа-тIа цепарIа корта бола контакташ лелаен хIара бахьан долаш, — яхан дуьм МБЭС-а правление председателеца К. И. Назаркина.— Дунен тIара кто бIэь совгIа ди — долларех, стерлингий фунтех, франкех, малхбузенгерански маркех. Кредитни депозитни операцеш ду валютанца юкъ МБЭС-а. Финансаш хоршаш тIей яхь долларалера духьа банк лаьрхIа хьеж дунен рынке валюташ хувшаналларга, кредитни ставкаш хувшаларга.

— Конвертируеми валютера операцеш толаме дегIаьхулла пIаш-тIехьаьннад кхыча мехкий йокъкагIойча банкашца тIа-тIа цепарIа корта бола контакташ лелаен хIара бахьан долаш, — яхан дуьм МБЭС-а правление председателеца К. И. Назаркина.— Дунен тIара кто бIэь совгIа ди — долларех, стерлингий фунтех, франкех, малхбузенгерански маркех. Кредитни депозитни операцеш ду валютанца юкъ МБЭС-а. Финансаш хоршаш тIей яхь долларалера духьа банк лаьрхIа хьеж дунен рынке валюташ хувшаналларга, кредитни ставкаш хувшаларга.

— Конвертируеми валютера операцеш толаме дегIаьхулла пIаш-тIехьаьннад кхыча мехкий йокъкагIойча банкашца тIа-тIа цепарIа корта бола контакташ лелаен хIара бахьан долаш, — яхан дуьм МБЭС-а правление председателеца К. И. Назаркина.— Дунен тIара кто бIэь совгIа ди — долларех, стерлингий фунтех, франкех, малхбузенгерански маркех. Кредитни депозитни операцеш ду валютанца юкъ МБЭС-а. Финансаш хоршаш тIей яхь долларалера духьа банк лаьрхIа хьеж дунен рынке валюташ хувшаналларга, кредитни ставкаш хувшаларга.

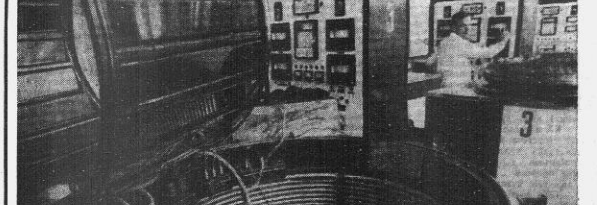

Октября 50 шу дизара цIерагIа Ставропольски биофабрика коллективно кхоачашъьяй пятилет-ки кхоалагIча шерара план. Хъаь шера 28,7 процент лакхъенна фа-брике кхъьегама оьсарле.

Предприяте кийчъю хьайбай екерамерча лазарашта духьала кьосаеи доаттабара йола препа-рараш. Мехка боахамашка дика хилирца дIаIеза а чуйна мехкаш-ка дIаухийтар а я уж.

СУРТА ТIА: механик Валерий Затеркин ва сьаьча вакцинай цех оборудовани вIаIIехьйоак-кхаш.

К. ТАРУСОВА сурт. ТАСС фотохроника.

№ 21 ЙОЛА «АГИТАТОРА БЛОКНОТ»

«Къьхьегама беркат — Октябрь!» — социалистически революцие 56 шу дизара сийна республика къьхьегамхоша йоахача кол-талонний хьакъьхьарча хоамий ту тайпарча подборкаца хьаеллалу КПСС Новч-Гlалгlай обкома пропагандан агитацен отдела «Агитатора блокнота» аргIанара, 21-гIа, номер.

«Беседа сча хана дувша царех» яхача рубрикана кIал журнала тIа кепатехай гIорвайнача кхъь революционерах Н. Гикалох, А. Шериповах, Г. Архиевах философски Iилмай кандидата Ю. Айдае-ва языь. «Бlутой - интернационализташ» яха статья.

«Деза денош» яхача разделе кепатехай Новч-Гlалгlай АССР чурча гIулакхий министра И. Гучсина «10 ноябрь — милице Дин» яха статья.

«Дош — хьалхашкахьа хьежара-ранта!» яхача рубрикана кIал латтт «Толамга вуг творчески къьхьегамо» яха Урус-Мартанов-ски района Мичурина цIерагIа совхозан директора В. Зелимханова статья.

«Болллочо — шиъ новкъосота хьакъьхьара» яхача кердача рубрикана кIал кепатох Октябрьски ре-волюце орден лелаеча «Красный молот» яхача машинашуча завода термиста В. Кузьмина «Вовза шоашта, Барахоев Махьмуд» яха статья.

«Дунен халкъашта юкъера гIулакхаш» яхача рубрикана кIал блокнота тIа кепатехай «Социалистически интернаце финансаш» яха В. Попова статья.

«Металл дола дешарашка» яхача подборка тIара агитатора, политинформатора хов берригача мехка доа-ча ашъжах йъьа процент кхоачар мел маьха да.

«Къа журнала дешарашка» яха-ча редакционни статья тIа дувш 1974 шера «Агитатора блокнотО малагIа декхарал хоачашдерда.

Ю. ПОВАЛЯЕВ.

Культура Дворец лампаш йоаг

Iуйрийна ийс сахьат дьяьнад, хIаьта Липецки металлургически завода культура Двореца нийса-раш хьайийлаца латт.

ПIи эзар квадратни метр дIало-лаш Дворец, 600 моттиг йолаш пIаи 200 моттиг йолаш цхьаьнхьен зрительни цIи зал я цун, репети-ции яра итташ шеноп да. Хlинц цу ну дакъа лоацца завода кIара бIаь болллочох тхьаь бархI ва.

Дворецера шиъ дего къьобдал-ден дола гIулакх корадоагIа Хlараенна. Масала, музыкен те-атрн, литературна а филателин а езаращта лаьрхIа шо-шкай хьа-шташца хьежжа вIашатIеIоаха любительски объединенеш я.

Цхьан цIагIара хьакхо сона са-мукъане баритон. Из оалаш хинна-ер прокатчик, 33 шу дьяьна Фи-латов Александр вар. Итт шу да самодеятельносте дакъа лоацца, соахха октябрь бетта РСФСР культура заслуженни болллочун цIи еннай цунна. Кlаранна кхоз-за вода из цига дакъа лаца, хIаьта концерташ хуча хана — кIара денна. Хораца илли оалаш я цун сесаг а.

Дельхьел тIехьагIа берех хул Дворца и цун. Дворецера Дворец яле я, шоай дай - йоаной болчча мотте салолаш хозагIа хет царна. Металлургий бераштта юкъе эгIара дикагIа лоарIкаш я - пилен халлаш, эмблемаш. 160 доаккха-хо ва пуина юкъе ворхI шерагIа-ра барайтта шерага кхаччалца ха яьнна.

Эланеита, техническичара кхъьстта а, тIакхер вай хана бел-галагIа йола оагIуо я. Цудухьа цха бахьан доаппан дац дуккха берашн кIонача физикий, кибернетикий, радиотехникий кружокаш-ка ухаш хилар.

Дага а доацап хъатIаера сайре. тIаьта цунца цхьана дуккхагIа Гайра Дворецера яьх. Цатаьп ара-матически коллектива спектаклее бьлькаб, вожаш — халкъа культура университета занятенша. Хlаьта цу чакхъяьнна цIагIа репетици ешар МХАТ-ера. Москве, Варшаве дика кайоалаш концерташ уттадеп хинна халкарий коллектив. Вокх цIеношка заняя-тей йора хорашца: академически, халкъа яле, ветеранай хор...

...Бийсанна цхьаьтта сахьат дальча дIавахар со культура Дворецера. Цхьабакъда цуьл тIехьагIа я йоагаш гора цун корапикара лампаш.

Илья ГИТЛИЦ, АПН корреспондент.

Липецк.

Хьалъеш латт химе предприятеш

Крым материкаца юккъайолчатча Перекопски черешейке, Сиваша дIаяча Iамашта юхье шерра хьалбе болабаьб бокхха гIярс. Укхаза хьалъеш латт мехка йоккхагIойла химически промышленносте ши предприяти — яйслагIча пятилетка гIирсаш лоархIаш йола гитана двуокисей содовии заводаш.

Титана двуокиса Крымски за-водо ярахецаргIола продукци — титанован болинай лард хурйола порошок. Дазы керда латтача ну басараша кхъьстта кIай хетий-таргда кемаш, автомобилий кузо-ваш, холодильникаш, барахъьин дутта — машинаш, ванниш. Кердача завода продукци кхъьстта чоагIа эшаш я ишттта шина-ш резино - технически пайделш-ш, пластически массаш а искус-ственни хьоаенй а, тIоарскен пленочни материалаш хьяра а. Заводо мехка бинза кхоачам баь па Iеш, доазол дехьа йохха кха-хьийта а хьаергча продукци. Юк-хьанцара мощносташ хIанзале а йоаьх бе йоланиййтай предпря-тийнаш. Хьалъеш латтача химически предприятеш: СЭВ-ага тIеIала оборудовани тел социалистически мехкашца.

Кердача предприятеота гьана йоаццаш хьалъаттай гIишлоон-хойн химкийна городок — Ар-мянск. Пхи шу хьалхарча а шаг-мига юрт мара яцар из. Хlьъта хIано 15 эзар сар вах поселке. Пехь - тIайоагIача хана Крыма доккхача химе центр а хинна дIаоттаргьа из. Дlахо йодача ха-на Перекопе хьалъе дерхI 30 тай-пара красителаш арахецаргIола анилокрасочни заводи Кьуабекъе-ен - Сивашски магнезитови завода.

Симферополь.

Сергей ШАНТЫРЬ, АПН корреспондент.

РЕСПУБЛИКА КЪАХЬЕГАМА ПХА

ПИСЬМОЙ ОБЗОР

Сийлахь - йоккхача Октябрьски социалистически революцие 56 шу дизара сийна йьржина хьже кьахь, еганан доккхий холаман дьхьал ван республикера промышленносто, юрта боахама, тIинIоьнчьа организацеб боллхошна. Иштта республика чулоацан лъиче хьал хьалха кхоачашбар ду промышленни продукцин арахецара пIелагIочу пятилетка кхоалагIча, хоздамбе ча шера 10 бетта пIан.

Иштта 155 шар тоин ялат, 90,1 шар тоин комседа, 6,3 шар тоин кооптолаш, кхьйола лъаттанара йоала продукташ Дьхьенга йоккха ра хьекхаран тIехьхоачашдаран хIинцале рапорт а деина доккхий толлучун холанан ба юрта боахама къахьегамхой.

Уж толамаш дахарца дувзаденна шоай новкъосташтa, колективаша кагарIаийнинарап дуншан редакцера, къастера тIех тIехьхьарчаш хIинца, дьхьа письмой кхуьйир къахьегамхоша.

Материал дукха хилар бахьан долаш цIьадараш кепа тоха йиш хиннарб. Уьх обзора тIе шер дувцарбеш юрта боахам отрасленашкара дайтача цIьадарий лоацца чулоацам.

Масала, уьх шера дика хьукъекъан кхеболь районо хоаннск Ватлаш деча къахьегамхоша, яьлу Надтеречны района юрта боахама продукташ дьлачийнарг цар дикалгта хьжаран керттерча инспекторо нов. Осупова. Планах 16.600 тоннн ялат дIачудала дезача, из дехкар толамца цхоачашлъа «Новогорский», «Надтеречный», «Круглосхий» совхозаша.

«IX пятилетка чотах» аьнна корта а болаш «Ингушский» совхозо дояркай къахьегама толамаш дувцина йолу редакцера Магlалбика районерча нов. Дасижева. Пачахьалкхенга шура йоххара 10 бетта пIан кхоачашбелий совхоза хьайбенн лъеладераша. Шура дьхьайгIа яккхара боаламе йолоажкъина социалистически яхье хьалха латт цIи хеза доярка Кортоева Анна. Шийна тIехIоагIдьчьа доахангара мIайлаш пятилетке шиъ доаханан задани хIинчъул цхьа бутт хьалха дика тIехIохочаш а яь Х пятилетка чотах болу беш и яь.

Белгалдаьлъа Советан хьалхе лелаеча доярка шиъ доахангара доаяхача шурийга цIадозар совхозе этара лоха хилар а. Пхиъна цхьа центнер шурийге 21 соми 60 целлоге цIадахийта 16 соми 80 центнга мара дIа ца дохкаш шира йьккхай цо.

Шийна тIехIоагIдьча доахангара кIара деина 200—250 йоаларгIаш йоккхуьйт дукха ха йоацца «Знак почета» яьа орден ецнача Шадиев Ахьмада Асмас, яьлу Сунженски района Нестеровски яхаь станицера пос. Хорошевски. Шура йьккхара шера пIан кхоачаш я яь хIинца пIелагIча пятилетка 4 шера чотах болу беш и яь. Ахьлъа хIара ше кхоабача Iаттара 3.000 килограмм тоин ялар. Шийна деккхаш кхоачашдара гарга я Асма. Хьайбаш леладара ка сайте ва.

Цун тIулахкашка Дьхьенга мел бу яьха оригача мишлие балка. Цундухьа шиъ тIулагIкаш шийконца желаде деза цо, гIаржавацца тIоагIа доярхIаш хIинца деза яь. Мишлеш гражданашта хетарца кхаьаца из тешаш. Из шийсо йолаш, пар терхо еш, культура лекха йолаш хиларна дувзаделла яь.

Масеенца а новш да, дIанз МВД организацца болх бен тIехьа болхIой партийни советски организацеб. кхььегамгой коллективаш рекомендацеец бахьана. Царна кхье дукха ба эскаре тIеIагIлаьх дьх бахьна, кхъьегарца хьшар тоагIлеина кагIрхой. Кагийча наьха хIинца безам дукхагIа бе мIилие масалл кийчбечу чурча тIулахкий министерстве школашкен училищашкен деша аха. Цун маIае фуд ашча, из да, мишлеря тIулахк советски наха летачка, IилмIазочун, болат лоаладечуьл,лора, шахтера профессеи а санна сий долаш доарIхIара.

Республикански милицера дуьхьа тIеIа болхIой лаьхка кхалификаш йола, опытний кхетамен специалисташ ба. Лаьца политически сакхетам тIулахк довзар, дисциплине хилар — ишта да тIехьажийна хьакъьегара мехка социалистическа законносто правоопрядок хIаддаза тIоагIдьча хьакъьегара лелийча яьлоажеин сийлбоаларгIаш дIаха ха. Цун маIае фуд ашча, из да, милицера

Ткога ЯЗДУ
СЕРДАЛО

Сийдола цIи лакха лоаттаю

Дукха ха йоаццан Ачхой-Мартановски районан «Самашкинский» совхоза шоллагIа отделене шуурий-товарни ферме бокха кхаъ кхьачар.

Пятилетка кхоалаIув, ховдамбена шера хьайбай продуктан йохьиген кийчьелеп алсам-лаккхаро тIеIаь яьржача Ерригсоюзни социалистически кхье толам баккхаран КПСС Нохч-ГIалгIай обкома, республика Министрий Совета, облсоюзпроф Сийлен грамота слер пуп йолаелла.

Укх деношка дерриге низам тIадахийта кхъьеган я ферма коллектив шера тIаийна социалистически лекхараш толамца кхоачашдара.

Массеех шера шаттIа комсомольско - кагиркой яха сийдола цIи лакха лоаттаеш хьайоаттIа бригаден отделене. Уьхаза кхъьегарий цIерган йоазан я республике, республикан арахьа.

Бакъда, тIеIхьарга шерашка доахкар хинна хьокхамаш кIезанга доахкинна шоколо тIеIаьнан баоьл. Цхьабакъда, хIинца тоъаст бIубени кхъьегаран бе хьайбаш леладеллан шоай хинна сий юха даккхара.

Каст-каста шоаш дечун итогаш ю катIрхоаца. Дикка дисар гучу доаккх. ПIаха де дезарш белгалду.

ДIабахьа шиъ бетта коллектина дальчу итогаш йиъ. Хьэхинкар дог тIоздоаккхаш да. ПланагIа 554 тонн, хIаъта социалистически лекхарех 580 тонн яккха сеяча 608 тонн шура пьекгIа кагчьой бригада. Хъаъта яшттта планал лукхагIа я паччахьалхкеннг дIаенна шура.

Соаяка кхъча тайпара дар. Шура яккхара пан 80 процент мара кхоачашьянар. Хъаъта хIинкара хьокхамаш яшттта дальа?

— Этгара хьалха доакъар хилараш дальад, — оттаяр Хьэхинкар Зоотехника Хучиев Махьмада. — Дерригача шера шортта доакъар хилар. Мел эша хьайбашта доакъар доаттадара соягIа докхха тIерсам тIеIаьнга йоаццаш. Цхьа доакъар 1973 шера моцача доакъара лаьрхIа 600 гектара тIа культураш дIаийра. Уж ерригаш а дIалхахьа шерашка санна йоалаш фермена юхе яъача участкаш тIа йийгай. Кхетамаш пайца яйпар доакъара дIабийнача кенах, горохах, суланках.

Уьх шера юхьханца царна новкъостала вера «электричеси бежа ly». Докхха новкъостIа дар по доакъара культураш тIайолча хIара гектарах бIзза пайда эцийтара. Хоъш ма дий дарцача доакъана когашта кIел ухача баьнех, кIезинга пайда минага. Из бежа ly вахьчахь яшттта йоъш йола буш кIезинъелар.

Уьх шера эгтара хьадца доакъара санна кхее баьлар отделене. Из свекла 700 тонн кийчьеъл хьайбашта.

Из доакъар дарегIа а шурий хьоанал лакхъеш а да. Цу совгIа дайн хьайбашта хьалхаяна дехха доакъар эргадоаккх свекдас.

Доахан кхаба йиш хилар гуразъен бIаьстан юхьен дийна яларгаш чуийача кхашка. Цу кхашкара комбайнаш дIайсалларг оахам тешш шоллагIа юв культураш дIаювра механизатораша. Из бахьан долаш яхь а 300 гектар монцета доакъара конвейер дIайийта IIашIгIельхьалар.

Доакъара база дика тоъяро торо хилийтар хьайбашта дулх дукхагIа тIаькхетийта. ДIадахьача шераша шийдича дукха дукхагIа тIаькхийтар ух шера. ПланагIа тIакхета дезачул 69 центнер дукхагIа да из. Де мел дезар деш да дIаъо йодача хана дулх солдаккхара. Юрта бахьна пахьара шу дашна 120 къона бежан йийад соъхоъо. ХIанз уж дулха чуоттадаь латт. Январе паччахьалхкенга доакъарда парец цхьаъаренга, тIаъа дар дийна долаш эзача 300 килограмм йолаш.

Хьайбай продукташ соъвзъарца цхьана бокхха терхам тIабогийт бахьана хьайбаш лаьцначуьра из яккхарга дIадолар доллара. Масала, хIанзае шурий центнер яккхарга дIадолар плановитуя 1 сом 50 копIг лоалленачул. Хъаъта аьхки — ишме, июль шерашкагIа дар из — 11—12 сом. Из доллелар дарегIа доакъар хиларах, из хъаувааш ме ца дарах.

Уж дерриге дика тIайолча дуйнеш ца аьчча дарглар уж кхоачашдеча дикача нахах.

Дукхача шераша хьинаре кха а тIаьгIан цхьа лелаш санна хьабайгIача баьгIа дукха колхозтIа из яккхарга дIадолар долларе

Доазол дехьара
ЧЕЧЕНСКАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ ГАЗЕТА

ВАЛЮТНИ КРИЗИСО ГОТЪЯЬ

Капиталистически дунен тӀулахашка массаза я хулаш йолча кӀоагӀарча вашшлухьаделаша хронически кризисерга кхоачашвай цун ерриге валютни системи. Капиталистически мехкий экономически соотношенеша хулаш дола хувтамаш лардеделаш йолу кризис пайзкха, белгалла ецича, американски доллара позпинеи мел ца айгӀаргӀ тӀехьаьгӀ леладаьчох хӀанзалца хьа хӀама хинналлаш. Из ге дьаьхьадаю лучка ха йоаццаш Найробе хиннача кӀира шера хуьча Дунен халкъашта юкъерча валютни фонден (МВФ) реконструкцен дегӀаахарен Дунен халкъашта юкъерча банкен (МБРР) сессе.

Найробийски проблемаех этгара хьаллара проблема лоарххаш дар валютни реформа ярах дола. пешта яьлча Малхбузен финансово система фу эла мегта йоалаергьар - ьюгӀ, цкъа цхьан мехкан тӀакхча вокх мехкан юкъ-юкъе йоагӀаш йола валютни хорш, дӀайка лизар санна, хӀама мелла кашка а дӀаяржарйоаццаш фу дергдар - ьюгӀ яха йош. ХӀаьта Азе. Африка. Латински Америка паччахьалхенгӀ вихкаш Кеке столаше болчаш валютни системана реформа ярах дола йош дегӀаахача мехкашта «новкьостал» дера лаьккье Малхбузен политике хуьшцаца шоай вашшлехьадаларга дордоахаш. Цар дордоахар ВашшгӀихчийтача Штаташ, Малхбузен Европо, Японе, тӀера «Шока» а йоаккхаш, шолита деларашш кредиташ телаш дола хьалаш хуьшцйте вашшгӀехьдалларга.

Цхьабакъда, цу дергнгача дешаех, сесе болх боха а бе, принципиально бе-бе уйлаш хилар пита дакъа лаьцарий. «Цу бе-бе уйлаше хьалхарча дийнахь» а денз йиъ лагера йийкъар Найробе 126 мехкара делегацеш ялора «Файнешл тайме» яхача Финансовый газета, США, Мадхбузен Европа. Япония, дегӀаахь мехкан дага а волаш. — Цкъа шолйла моастагӀла лелалора цар. цкъа царех кхоъ вашшгӀа а кхийте йиъларгӀоча духьалйолаш. Валютни проблемаца кхоссеш «тулье» яь хинна из сесси» валютни вашшдухьлений» сесси а хинна дӀаэтар.

Цу вашшдухьлений бахьенх цаьнгӀа доола аьлча, из доала цхьатарарча боьхьенех дӀоаш лела капиталистически дунен тӀарча дегӀаьхьачен дегӀаахача паччахьалхенгӀата юкъе деш тӀулахашка хиннача политикан проблемаца кхоссеш «тулье» долча МВФ-ги МБРР-ги мӀаьнех шийх, 1944 шера хьаьж дунен халкъашта юкъера уж кредитни организацеш цо ООН специализированнийн учреждеенаш лоарххаш ыле а, мадарра аьлча США паччахьалхенмонополистически гӀоларий тӀахьожама кӀел латташ а цар дергйор кхоачашше лаьоуьта а я.

Ишшта кхича тӀулахашка дӀадаьдайта йиш хургӀоначо тел МБРР-о белгалдора проекташ кхоачашъера дегӀаахача мехкашта тел кредиташ. Цу тайпара практико США-ген малхбузехьара кхича дорважашшен йиш ухьлийт дегӀаахача мехкий цданиррошвенеи экономически политикан влияние а я кхича мехкий капитала тӀойле йолеи кхонача паччахьалхенгӀ экономикана империалистически монополеи кхъеяхера ницкъ муьхьабакхаш болеи проекташ чакхъяха а.

ХӀаьта Дунен халкъашта юкъерча валютни фондаи дацца аьлча, из вашшгӀоалаяча хана ВашшгӀихчийтачен Штаташ цун новкьостала - капиталистически дунен тӀа долларо доал дергдола хьал Іалашше лаьохлаяр. ТӀом чакхбаьнначу тӀехьагӀа Іалаьмате дукха дошо запесаш йолаш дунен кредиторн хиннача США-ца Іалашдьалар дунен халкъашта юкъе долларах доношна нийсса лаьтенна сремастао е. Духьхьал МВФ-гга тӀоала Уоала-стрита финансисташа вашшгӀехьдоахар кхиъ мехкана шоай кхаман валютай курсаш доллараца нийсйича американски монополеи хьаштташта махеттара оттаьсларга.

ХӀанз, малхбузехьара вок мел дола долларан хьаьлоаттаделаш долча валюта низ бехьча хана, девалвации чӀ, дунен тешам байна дола долларо дайденачен кхы дошона лоарххаргӀоначуьга дашначеи хана, кхаьстта чӀоагӀа этгад малхбузехьарча валютни системана реформа ярах дола йош. Цу деша хьашташ вашшдухьадьанна хилларо эгӀабир Найробе хиннача сессе барт а.

Дукхха а духхагӀа йолча долеганешша сихгӀа валютни реформа еара гӀагӀерта дӀалехаш хиннача хана. ВашшгӀихчийтачу Штаташа хьалхарчоь дукха уьловеи хьалъашка ера. Американски делегаше хьакхайкаяр, белгалла ьыча, реформа ярах хьакхъалъа дош дунна раьза хургьеш ше, нагахь саина шийх керттера торговни партнераша конкурентани — Юкъарча рынка мехкашн Японин США-нарча торговлера шоай активни сальдо кӀеиларе раьза ца хуьле, хӀаьта дӀаэто йолача хана американски экономикана гӀойле йоацаш дола сальдо хургӀоаца хӀама ца дой. Цу тӀулахка ший партнерашка дош дийкар США-ца цар шоай валютанга халдаиза ревальвани а еш (вестна аьчча долларна нийсйича цар курс лаьх а еш), цу тайпара, американски товараш конкурентийчина юкъе дегӀа хилийтара новкьостал дара.

Тамаш а ян, американски делегаше ӀӀлалийлаца цу дешо сесе сесера дукха доакъашшой духьлабахар а валютни реформах дола лош шига дувшаргдоаяш дӀалаьккхара керттера баьхьенех цаӀ из хьалха вашшгӀехьбаьнна алхха цхьа дош — из дар лакхе дийца дош саьстгача «20-ше комитетаг» дувш дӀаяларе. Из дош «вашшгӀехьлаьккха» а хьатдаоагӀача цера 31 июль хьатдаяккхале ший рекомендацеш дӀачуьла а еза цуьн. Цхьабакъда, комитета доакъашшой барта бахьна вашшгӀехьдаргдолгах тешаш барабц дукха бола. ХӀанз валюта цхьан кога тӀа па доалаш хьуьнарг вашшгӀехьчийтача Штаташа шоашта дукха-дукхагӀа кхелах кхераш хилар, мукӀарал ду. Малхбузене валютно а финансовни проблемаш кхоастабилургйоначуьга яьнна хилара. «Хьашттдоацаш дола хӀама санна латт аьлча, — йоах лоцдоаки латт аьлча, — из латт, дешаш хьашттолаш дола керттера йиъ группана (США, Япони, ЕЭС а еххоалагӀа дунена а ухьа- гонка шуьга тӀтта хилар. Хьаьта Рейтера агентства ший цхьан комментаре тӀа мукӀарал лаьц, «валютни реформах долча деша селлаюпа дукха доаркъаме проблемаш кхоастабилургйоначуьга яьнна хилара, хьалда кхоастам барга кхача хӀанз а гаьна хилара».

Ерриге проблемаш кхоастае валютни гӀулакха Малхбузен барт пайдаца ца хетитйина дола дерриге дешаш дӀадаха могардола «барт» йолла вашшгӀехьбоалс а я тамаш цу дешашеи проблемашца хьалхенех капиталистически экономикаи доахха дергда дудургдоаца эйпаш, уж да кхьаьст - кхаьстача мехкашта доаркъаме да, дувпар шаьра кхетадеш да, аргументаш дор тешалеи я. Из документ хӀара сагӀо кхетадеш да, оттаяр саготагӀа долча проблемаш хьакъехьа, уьга деношка да дукхха а дукхагӀа долча адамашта дагалаттача хӀамаьй хьакхъеьхь дувшаяш геттара гучадола новкьостал «Вашлла кховаваболашш да» аьнна мукӀарал дар.

ДегӀаахача дукхха мехкашта хӀама долалла латтача кепара малхбузехьарча даржавазн тийша да. Кредиташ йийдь хӀанз цаьга доалла дергача декхар ӀалаьмаТе дожкха да — 80 миллиард доллар. Цу декхара тӀера йӀчал текхаш кӀара шера 7 миллиард гаргта доллар тела деша хул цар. Цунах фу хул аьлча, цар керда дайнадеш доса дергиган а хӀама дац аьнна дола декхарш къаьнарадраш таккхара тӀаьух.

Юзцача хана империалистически деглаухачен мехкий кашташ тӀоагӀта вашшдухьал дьанна кхы цхььаьха яра хьакъехьа мехкашта — уж дац халдаиза лаьхлуш латтача промышленни белгалеи товарий «маьхий кӀодарь». Инфлятин тӀоагӀтиларо — капитализма валютни кризисех бохьонна хьажиннача — деглаьлькхача мехкашка халдаиза лаьхьа деглаухача мехкашта цар дӀаэшйитча промышленни товарий маьхаш. Цу цхьан хьанна деглаухача нахаьхьа кхувларга, товарий, этгара хьалха белалеи юрта боахама продукцеи маьхаш а лоаду, е шоай боарам тӀа дуг.

Найробе къамаьлаш деча хана, Африка, Аз, Латински Америка дукххача мехкий вихкаяза белгалладьхар, шоай проблемаш, нагахьа саина чалхбузехьара мехкашка халдаиза лаьхьа деглаухача мехкашта цар дӀаэшйитча промышленни товарий маьхаш. Цу цхьан хьанна деглаухача нахаьхьа кхувларга, товарий, этгара хьалха белалеи юрта боахама продукцеи маьхаш а лоаду, е шоай боарам тӀа дуг.

Найробе къамаьлаш деча хана, Африка, Аз, Латински Америка дукххача мехкий вихкаяза белгалладьхар, шоай проблемаш, нагахьа саина чалхбузехьара мехкашка халдаиза лаьхьа деглаухача мехкашта цар дӀаэшйитча промышленни товарий маьхаш. Цу цхьан хьанна деглаухача нахаьхьа кхувларга, товарий, этгара хьалха белалеи юрта боахама продукцеи маьхаш а лоаду, е шоай боарам тӀа дуг.

Кхы цхььаьха факт а тӀатоха безам боагӀа. Из Балханашта йоагӀаш я. Маьшарг цхьана дахара, дикача доллахой, вашш дӀахь дувшар кхетадаре пренцишан бакъъалъ ух шера Болтаре Халкъа Республикен Гренешен юкъе шоайла ньча соглашене. Уж принципаш бакъъалъ цхьана оттаьчча болгаро-турецки коммюнике тӀа а.

Кхоккам кӀельбаьрен дунен кердача тӀема кхерам ӀӀабаккхаран процесс тӀа-тӀа низ болашшгӀен юха социалургйоацаш хулаш латт. Шеко доацаш да социалистическу мехкий цхьаьгӀо тӀоагӀтарца цу процесса айхха буьзам хилар.

Кхоккам кӀельбаьра дакъе эгӀарга доккхагӀа толлмаш дьхад ух тӀехьъхьарча кхаь шера — КПСС XXIV съезде тӀаийла маьшара Программа чакхйоахаш хьадьъхьа шерашка. Уж дар социалистически содружества цхьаьгӀо тӀоагӀтара духьа къонсам лоаттабар. Из цхьаьгӀо — маьшар безача низ дӀадаьдувзаш маьшарен социалистически содружества цхьаьгӀо тӀоагӀтара духьа къонсам лоаттабар. Из цхьаьгӀо — маьшар безача низ дӀадаьдувзаш маьшарен социалистически содружества цхьаьгӀо тӀоагӀтара духьа къонсам лоаттабар. Из цхьаьгӀо — маьшар безача низаш тӀа-тӀа тӀоагӀа дӀашагӀ

СОВЕТСКИ ЭСКАРЕ ГІУЛАКХ ДЕ БОЛХ

ДАЙ-ТУРПАЛИЙ ЛЕРРАГА

Гурахьа хьежа па боагІача тайпара комьыцца хьеж ноябрьски малх. Республиканскин военкомата сборни пункте дукха мах ба. Тахан уж чухаза баххьаб вай мехка Герзашпарча Нижий сийлахьа мугІарашка шоай арІаІарца ГІулакх де болха Нохч-ГІалгІайченера кагий нах пакъаболаш.

Со бІаралькж хІинзарчоь тайпа-тайпара штатски барахьашца тІадувхаш, ше баснлгаш йоагаш, дерІах-кепаш тоьбенна латтача кагийна наха. «Сайна хетача бесса» хьалхаяккха оттадеш ца шХа буттт, ах шу дьаначчул тІехьаІаІара цар сурташ: ер эламсар — Ахьой-Мартановски районе «Новосельский» совхозера шофер Хасанов Ризван, хетаргахь, таижиг хила тарлуш ва, хІаьта ер — Урус-Мартановски районера сельсовет Болкхоеч Мусса, хоза дегІ дола Эламсар, морих е ракетчик хила воаІаш ва. Иштта ва хІанзарчоь бІухоша саина дегІ ийкьеьа па латтача кагийча наха: Сайна хетача бесса» хьалхаяккха оттадеш ца вокъа мугІарашка ГІулакх де воаш вола хІаначар. Шоай арІаІа хьаІакхаъкъачча, уж кагий нах а — селхьанара мехкалькъастой, механизатораш, хІатташ кхелерашк, хьайбаш лелладеш, шоай мазрша профессеш а йита, Советски Эскареи ГІема-Форда Фронтан Героин Хьалхара боагаш ца. Эскара мугІарашка ГІулакх де кийчлуш, кагий нах чакхбаннаб хІинзана юрІйоаш тІема-спортзина кийча пь, уж берригаш а хІана бен аьнна комсомольцаш бу.

Вай хьамсарча эскаре болха уж накъабаха гулбенаІар къаьхьетамкхой, партийн, советски, профсоюзан, комсомольски организацеи викалаш, гроэненски гарнизонера бІухой.

Цу ГІулакха хетаьв митинг хьайбІалар республика военкома полковника В. И. Воднева. Къамаьд де дош ду по парте городской комитета болхлочоа Ю. А. Сулимова. Новаьхьта Сулимова кагий нах даьхьала бийпар Советски Эскаре ГІулакх де болхаш хІаларца.

Трибуна тІа ва Советски Союза Турпал новкъост Радус. Ветеран ший цІеарІаш цо тешаш бевар, уж катийна яхка ГІулакх Нохч-ГІалгІайчен къонгаша Советски Герзашпарча Нижий мугІарашка ГІулакх дегІ, шоай бІухой декхар дизза кхоьашцелн, тІема техника дика карарзаъь, вай деналерча тІемахой сий кхы а лаххлеш бола бІухой парех хургІуларах пе чІоаІгІа тешаш волга.

Советски Эскаре ГІулакх де болхача кагийча нахага дег чура дІайха дешаш оалаш къамьалаш дир-бина соединение политотдела начальник хІиннача, заиаса полковника К. Н. Косякова, республика военни комиссарната политически отдела начальника полковника В. Н. Козлова.

— Тхо тешаш да, — аьлар ше къамьал деш комсомола Гроэненски горкома секретара новкъостча Целовальникова, — цига а, хІанзаьлца кхаьнка кхаьхьегІа, промышленни предприятешка становаш тІа латташ, бурвойш тІа болх бен ейна тешамеш дер цІеи шоай декхар оаш кхоачашдергхларах: Советски Эскара мугІарашка ГІулакх да а дьална заводашка, вай колхозашка шо хоьалхаяргІа хьеж тхо.

Къамьад де дош ду Эскаре ГІулакх де болача цьаьн эламсара наина, Сайлахь-боккхача Дьаьхен тІем тІа дакъа лоаІаш хІиннача А. Ф. Пирюшайна.

— Хьамсара бераш, — йоаХ А. Ф. Пирюшас, — тешшаьв ГІулакх дегІр Эскара мугІарашка! Иза бола гера тешамерча бе дола-лиларца а хоьш. оаха, шуна ноаноша сатийна кхьа а хьегарІда, сатийна са а лоІарІда. Массабоьча ноаной шоай цІеарІаш дьаьлала дош аз цо, дикача наьхьа тІа хиида шо! Кастта шаларІкхетарала заЙ, доттагІий! ТІемен политически кийчонна тІехІиика Іомьалелаш. Моран-маьрша хиида шо!

Хьаьхоз кагийча наьха «Спасибо!», «Баркал!» яхаш дег чура доагІа деиаш.

Советски Эскара мугІарашка болхача кагийча наьха цІеарІа къамьал де дош эи В. Ф. Бельске:

— Деза новкъостий! Тахан вайна торжественни ди да — вай долх Дьаьхенна хьалхаяккара вой сийлахь декхар кхоачашде, — йоах цо. — Эскаре болхача бергнге цІеарІа аз дош ду шоу ламаз, тха дай-новой, чоалхане техника, герз охоош дика Іомадерг мад, аьнна. Оаха сий деш дорзерзьа советски хьалхеи вай деналерча Герзашпарча Нижийн тІема дика хьежьегама а традицеш. Тхой хур дергда оаха тІемен политически кийчон ГІулакх, тІехІиика Іомадаре. Тепа мегарга шоаш, шуна юхьІаЬьржа оЯха ерг па хІиларах. Баркал шоаиа! Тхо накъадоахаш дег чура дІайха дешаш оош алараХ, баркал шоана! Іадика хийла шуна!

Митинг чаккъьяьнаЙ. Советски Союза Гими лоьхаш я оркестр. Хьалхо комаида, трибуна уллуп ГІолла вийсача мугІарашца накъаболалу селхьанара яЛаташ хкеллераш межкдаьтхойш, хІаьта таханара къона ГІухой бола дегІьяхенах тоьбенна кагий нах. Уж мехгаш-маьрша а болаш Нохч-ГІалгІайчене юха пІаберзар доош лоьнаш доаг царна тІехьа дашш-поаноша, гаргарча наха, доттагІаша, яига гуо мел бенна ранаша.

П. ПОПОВ.

Сийлахь-боккхача Октября 58 шу дузача деношка гроэненски форд болча юххе хьайийлар

«Черноречье» яха керда универсальни тика. Цу чу пхи отлед я. СУРТА ТІА: «Черноречье» яха универсальни тика.

С. ХАКИЕВА сурт.

ГАЗЕТ ДЕШАРАШКА

Чакхдоалаш латт 1973 шу — нйслагІа тоттиллера ххоалагІа, хоздамбеш доля шу. Из белгал хилар КПСС XXIV съездо оттаъ социально - экономически хувцамаш дара Іалашъеш боккха программа хьоачашъеш бокъба гІа банихарца.

ХІара деина тІа-тІа докикагІа толамаш дахарца гІадлуг вай Нохч - ГІалгІайчен къаьхьегамхошца.

Массаза а самна шу йЬстелаллаш воашта дуделнар фуд, де дезар малагІа да къоастаду вай. ХІаьта шоай доттагІашца — газет дешарашца цхьана карагІахьнар фуд, па дезар дисар, де дезар малагІа да хьожаш и «Сердало» газета редакци а. Газет дешараша ухийтача письмона дуиш республика, шоай заводаш, колхоза, совхоза, гІиллоцьечара, ІІлина учреждене, дешара заведене ваХарах, балха тІа дьакъа толамех, планаш тІаяйца социалистически деккхарин «соачашдарах, вай мехка а доаздоЙ эрахьа а зулла лоарІхьамегара гІулакхех.

Шуца айхха бувзам боиаш харагІаьнна редакцина «Дика хоамаш», Болхьо—сийдоха цІех, «Пятилетка ихоаларІа, зоадамбу шу», «Дьаяхача замах юкедиеча деиарга гІулакхашта духьалаш» яха иштта кхыйона а рубрикаш юкъейолаш.

«Сердало» газета редакци 1974 шера лерІаргІ а республика вахар, районий вахар кхы а цеарІа дьадоавІта, промышленность, хоза а боахам, Іилма, культура дегІа-кхувларша дувзадеина дешаш гІаста оагІоиаш тІа дукхагІа дувца.

Дунен хьажъашта кюъъера гІулакхаи довзара бевам газет дешарий соигІа бувларца дувзадеина оаза хІара номер тІа кепа ет гаргІа доаздоЙ врахьарча хоьмашта, вай Коммунистически партіе, Советски Пачхьалкхен аразара политика йовзийтача материалашта.

Нохч - ГІалгІайчен къаьхьегамхой хьаштаи ахоачамдора деш дарех ваДеш шуи письмех дукхагІа пайда иЬерга оаха, къаьстгача терками лоаттадерда уж хьаштаи ахоачашдора промышленни предприятена дер дар цІагІойлаш, транспорта, наха гІулакха цІеноп деча организацей болх бушалара.

Керда Сг — коммунизм хьалъер хьалхъевзара дешана газета редакцие балха юкъе докхха дакъа цІаЛоаиаш ма хургла. Вай вер ва-хара ноокъарде ец мел дар гучу а доаХаш республика къаьхьегамхой вахара юкъера дІадахара ГІо деш мел дар коардоаГІарца шоана газета тІа.

Республика къаьхьегамхой профдетарски интернационализма, советски патриотизма уйла йолаш. хІалхъашта юкъера доттагІаи дІахо- а чІогІе бевам болаш хьажъкебара дешаша кІезига моттиг цІаЛоаиаргьяц газета тІа.

Газета оагІоиаш тІа шоана корайоаГІарца вахара, боахам лелабева гІо дергдола специалисташа хьекам тела материалаш.

Советски законодательствах, граждаиий бокъонех, цар дехах дувцарда «Юридически отдел» аьлна керте ираьдаьча.

Редакци цуьгу ххайк: язде тхо га Нохч - ГІалгІайчен вахар шегарІа дІадовзийтА, къаьстга терками тІабахийта бева дешаш малагІаш да, малагІа керда рубрикаш газета тІа хилча бакъалъа хет.

Республика болхлоаш, колхозхоша, халъка боахама тайп-тайпара дожьюй специалисташа, Іилмахоша, йораша, культура болхлоша, газет дешаш бараша 1974 шера «Сердало» редакце болх кхы тІа а тоьбара гІодерзикаара тайпа да тхо.

Шуи письмошка хьежаш да тхо, хьамсара доттагІий!

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

МАШАР ЛОРАБЕ

«Грозиефть» объединенце Старогроэненски автотранспортни контора водителаш пятнимнутке гулбелар. Цига Іодийлар 28 февраль 1973 шера 24 октябре теха вриказ. Цу тІа буьйлар яйсларІа тапталетка кхоалагІча, хоздамбеча шере мухь пІа-хьа баьлюа пачхьалкхен план кхоачашдора дьакъа толамаш. Ийс бетта 131,5 ззар тонн мухь дІа-хьа баьла вІашТлехьдьаьнна водителий. Царех 85,7 ззар тонн нлаиа а сонІа я. ПІс бетта план 106 процент кхоачашъяй, къаьхьегама овсарле 9,4 процент лакхъяй, балхаш деш дІабоаиан бола мах 2.1 процент лохбаб. Цу дерригаиех пачхьалкхен баь пайда 48.8 ззар сом ба. Уж толамаш дьахачаиа юкъе

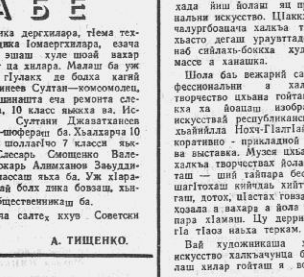

ба Советски Эскаре гІулакх де болхараш. Царна баркал а оалаш ма, боьа соВгІаеш деллар.

ЦІИТИМИЧУЛ ГІулакхе дир Сийлахь-боккхача Дьаьхен тІем тІа дикъа доаиаш хиннача пхиита пачхьалкхаьхеи соагІат долча нижеиера Мурейко Григорий Ивановичан форовнча, механика Денисевич Владимир Марковича, шофера, Гроэненски горсовета депутато Мисеркханов Аьи. Эскареча Іалаиаьх тоьаиь ГІулакх чакхдаккхара, колдектива сий лакха лоаттадара, пушпара буьзам ца боабар лоьш доаиа баьккхар цар эскаре болхачарна. Советски Эскаре болха ца шІорах къамьал дир шофера Исмаилов Султана. Цо тешам бедар гулбенаиарша эскарера гІулакх дика дергхларах, тІема техника дика Іомаерхилара, езача Дьаьхен эшаи хуьт цІеарІаш доаиаш ехолерг ца хилара. Малаш ба уж Эскаре гІулакх де болха кагий нах? Виневев Султан—комсомолец, автомашинаиста ема ремонта слесарь ва, 10 класс ваккха ва. Исмаилов Султани Джавзатхиеев Вахен—шоферан ба. Хьалхара 10 класси, шоллагІча 7 классе яьхьай. Слесарь Сяошенко Валерийн токарь Алимхаиов Заьуддин 8 классан яьхьа ба. Уж хьагарзар шоай болх дика боьзаш, хьинаре общественниаш ба.

Дикача салтеч, кхуь Советски Эскар.

А. ТИЩЕНКО.

СПЕЦИАЛИСТА ХЬЕХАМАШ

КЪАХЬЕГАМХОЙ УНАХЦІЕНО ЛОРАЕШ

Советски наьха унахцІено лораелга эгтара лоарХІаме тІулакх лоарХІ вай партен правительстван.

Тахаиарча дийнаьха яьи милиционгарга саг ва вай мехкарча къаьхьегамхой тІулакхе лоаеш. «Пятилетка ихоаларІа, хоздамбеча шере къаьхьегамхоЙца дарба дара боабам лаккбе» яха деина а йолаш къаьхьегам ба беррига медицинскеи болхлоЙ.

Унахцйено лорарга бу болх хІара деина тоабеш, ше гІулакхаша хьинаре дакъа лоаиаш, даим шоай знанеш лаккъаеш ба вай республикера йораш. Шер-шера дезаргІаух дакъа молйиискеи квалификацеи а Іилман степеиаш а йола кадраш. Духхьала цхьоалагІча городской больнице итташ дораш ба лакха говзал йолаш.

Лорий керттера декхар да лаВар чуродолаш тІулакхе дар, хІаьта лаьаза лаьцачул тІехьаІа шиЙ хаиначаа из гучадаккхар а пул тІехьаІа цуина дарба дар а. ХІаьта лаьар из хІлийтара бу болх бийна пархгоаиаш дукха а боккха а ба.

Сага цийна шех доаллий иа хоВш дола лаьар гучадоакхаш йолча методах иаІ я — флюрографически тоххам бар. Из тоххам бакъда декхарйна ва цу цийтта цу дьаина хІара сар. Флюрографически тоххам шера цкъа бу.

Флюрографически а реитгеновски а службе дика ІІаитІехьаьккхай тха цхьоалагІча городской больнице. Мичча дика тхо болча тухаьо къаьхьега реитгеновски отделеи болхлой кийча ба цуи диагноз оттадеча хаза шоашкара доаГІар де. ХІаьта шоай диагноз оттадар доаХІаме тІулакх да.

ХІара сага дегІ шиЙий башхлоаиаш йолаш да. Лазарга болгалонаш цкъатарга яле в хІара сага вахара пикъ а цуи дегІа бакъйлор а доарХІа а доарХІаш оттадеш диагноз Цу а цхьа тІулакх гІалат вала тарлу лор.

ХІаизара рентгеиовски аппаратура, тоххам бара методаш сага ле дергдоаиаш. Медицинскеи бакъда йоаХ оолча доарашта хов хІаизарча ІІлма а техника а карагІадьаиарх бпасз пайда эна.

Тха отделеие хІара шера 60 вахар гаргга сага флюрографически тоххам бу. Бакъда тубекулез, кхъдола лазарш дола чаь хІара шер-шера кІезига. Советски сага вахар тоадалар болгало а ба.

С. МАГОМАТОВ,

Грозиеиски цхьоалагІча больница рентгеиовски отделеие заведуюш, РСФСР-ви Нохч-ГІалгІай АССР-ен заслуженни лор.

ЦІИ ЯЬЛЧА ТІЕХЬА ХУРГДА

Гуйрийна, Іай производственни, хьайбаш лелалу, ишгта яьх баха цхьадола цІеноп пийшкашца дІоахду. Пийшкех пайда мшача хана кхерамзлен бокъонаш ниЙса ца лелайича, ишгта пийшкий тушгалгаш бакъаьха хьалъяь ца хилча ши яьа тарлу.

Вай республике пийшкех цІи яьяна моттагаш духгаг1а дахьке шоай доалаьла цІеноп доаиа наьха коа ниЙсденкеа. Пийшкаш хьалъеъеи цаьрга баьх байтачеи хана ши ца хилийтара малагІа декхарш кхоачашде леза?

Пийшкашца тунгалгашца хьалъечаа хана цІеноп дахъан оагІуи гарга ниЙслургбоаиаш гІулакх вІашТлехьдьаьккха деза. Пхоарга раделкхаш оттае еза цаххадаш ден-бус кхаь сахьата йоагаче пийшка — 38 сантиметр, хІаьта кхаь сахьатаа соагІа — 51 сантиметр йІаьха. Моттигаш ниЙслу цу декхарга дош ца хоттаь, уж кхоачаи ала е кердала йІаьхьа ее хьажайта деза. Ерригросийски республиканскин ший мукъаІа пожарни общества Советага уьх адресагІа: Грозиий, Чехова 7, яхача улицагІа е шоай дакъача моттиге цу общества районни Со-вет.

Іай ціи ялара бахьан хул гІоруьяь, турбаш цІераца хьамукъаъхар.

Ишгта 1972 шера 24 январе Урус-Мартаиова больница слесарь Чалаев, хин отоплеиия турбаш хьамукъаЬовзаш хилча пайпаьш ухьа-тамашш, из хилар бераш деча отделеие цІи ялара бахьан. Поарин подразделеиеи больницин гІулакх деча персоиалех пхиита цхьаиаи бераш хиннаьха кІалхарбаьхар, цІи дІабоайир.

Цу тайпара бахьан долаш ши ца хилча, гІоруьяь хиипроваш, каиализацеи, централни отоплеи ишгта духхьал йІохъьяьча гІумарца, дІайхача хица е нарина мукъаъха еза. Хьаьта хьи а дикагІа да царех цхьаккха ца ца дайзача, цу гІулакха цІелад хьатІаяле хьажа деза турбаша, ехараш тоае еза.

А. ЛЫСЕНКО,
Нохч-ГІалгІай АССР МВД пожарни общества управление инспектор, вохкхаГІолча дейтенант.

ФЕ ХИЛА

Гуйран-Іан хьалашка транспорто болх бу ха хьатІаэттай. Хіаьзе а дика лоаделеиад ди, кастдеста деза доглаш, хІаьта Іуйрийна наьхьашка тела доаллаш доаХ хул.

Цу дерригача хІамаша дикка хІалагІа хилийтаа машинашца діахода лелар, водительаша дІабоаХ къастта чІоагІа терко, дисиилина йолаш хулга, транспорти средстваш техиически кийча доаттаеига.

Хіиигуча тІехьаІа де дезаш дукха хІамаш да. Этгара хьалхара аргІанна транспортни боахамий кулгалдоаш водительаша юхье бокхта хьекха болх бе дезаш доа лоа дагІаш, ца биллача, доГІаш делкача хана наьхьашка ГІолла лела мел хала да хойташ. Кхтадеш да, водительаша дерттаа ГІа болх бара хилаиар дарддоаиа хьелаш гаражашка хилийтар доарХІаме долга, Даха деаши доа а гІулакхаш шоай хаиначыа чакхдоахе, шеко йоаШаи, гІойле ярца укъ дана алсамдулаш доаи республика улишаьккеи наьхьашкарен хатараш ца хилийтара.

Уж дерригга хІамаш терхалладаш Шалийски районе Куйбышева цІеарІаца холхозерча шофера М. Сайдулаева. Ростов-Баку доаха наьхьа тІа 825 километре лувжача наьхьашца сов тІехьаьнаь кха сиха машин лаьллар бахьан долаш аьрда оагІоряьха чу в ваха, тІакІаатІававлиаи из. Водители цуна уьув ваьгІа пассажири хьаьхьокхаи йола республика хуложиний профессиональни исскуства экспонаташ. Царех-ГІалгІай халкъа фольклораца юзаена, я И. Дутаева дачахь кийчьяь скульптураш, иштта халкъа творчествоъ пайда эшаи хъаьь я О. Мишиеи Р. Земсковн металлех, У.-П. Ниицаева музыкс кийчьяь хІамаш а.

Вай республике эггара хьалха юцу тайпара выставка. Из хьаелалехьа духха болх бе бийзар бахача чахатарра прикладной искусствах йола хІамаш гулъеш. Выставка вІашгІоаХча хьона доккха новкъостар дир цІи фондашкара цхьайота экспонаташ луш республика краеведчески музея директре.

Хьона хийтача тайпара дерригача хІамаш а хьалха а творчество цхьана гойташ я дуехя та йоаиаш изобразительни искусствай республикаиски музее хьайийлла Нохч-ГІалгІайчен декоративно - прикладной искусства выставка. Музея цхьаи эале я халкъа творчестве йола экспонаташ — шиЙ тайпара бесаш вІашгІотхаш кийчьаь хийтта истинган, дотох, ШасТах гонза кийчьяь хоаала а вахара а йола тайп-тайпара хІамаш. Цу дерригне чІоагІа тІаоз наьха теркам.

Вай художникаша хьакхелла искусство халкъачуна буьзам болаш хилар гойташ я вокх вале оагІоиаш дерга яьржа хиннаьга, хІаьта нохчийн гІалгІайн товраш, шалташ, моаххаз бола тоПаш, тепчаи вай республика дозанаьккара гаьина эраьза, кхиметтеи хІаначаа тайчачалькхеи наьхьашкена а дикагІа доарХІаш хиннаьга.

Вай мехка шерра дьаржа хиннад сага вахар а гонахье а хозэеш цийта истинган, хІалхаьга а майача наьха а наьхха тІа йоахкаю дото хІамаш, дотоцеи доошеи хоздаь тІехкараш, говра дипсташ, журалаш, пуграш, пуграш Гирсаш, иштта кхыйона эстетически культура оатхалаш хийтъелга.

Кхетош да из доарХІамера халкъа искусства оагІув яха дийпье а дегІайоалае а езиига, ІІлина аьча прикладной искусства хІамаш вах вахаре доарХІаме хинна цІеш, эстетически кхетам шербар-ца массе а оагІорахьа дегІаЬеначаа сага коммуиистически сакхетам чІоагІбара, кІоарргаГІа тахаиеи кхоаиеи йовзара бокхха доарХІам болаеи хилар.

Нохч - ГІалгІай халкъа декоративно-прикладной искусства цхьа дийпьалеи, дегІаяи, кердача оагІоиашка лелаш хилеи езаш я. Цу гІулакха мел хпар долаш да.

15 ноябре дІадахача хургІолаи я тха выставка.

Дувла тха выставке.

А. УСМАНОВ,
изобразительни искусствай республикаиски музея директор.

ГАЗЕТАШН ЖУРЛАЛАШ— ХІАРА ЦІАГІА

Толамца чакхдоалаш латт газетаШех журналаШех дожраедеи Нохч - ГІалгІайчен пачхьалкхеи кооперативни торговле болхлошта юкъе.

Иттг шу да Гроэненски горпаДовоштгорга болхлоашта юкъе газеташи журналаши доарждеин Тарасова Мзя Харитоновнаи болх бу. Коммунист ше хиларах тарра сийлениа кхоачашду цо цийна тІадилла партийни декхар. ХІаиздо а 330 сат иа цу коллектице газеташи журналаши яздь. Экспедиторга Абдулкадыров Лабчас 8 тайпара газетаи журнали яздьа. 6 изланена изаенаан товаровед Асхабов Ширваии.

Газеташи журналаши доарждара болх дика бени хиларца болхлаеиа ГІроэненски кооперативни техникумера библиотекарь Е. Бекова. ЦхоалагІа шу да из деккар толамца цо кхоачашду. ХІаиэле а 90 процент болх хьедагІа хойи сотрудникаши цу изданеиташа взбеина ба технике. Укказа хнмн хьечага М. Хачатуровас яздьа 10 тайпара газети журнали. Ужжал ндаиеш язьяьй литературера хьекъаточо А. Кужовас.

Гроэненски горкоопторга болхлочо Лабазанова Хьавдз а хьиаре дожьа доаи газеташи журналаша доаржадеча. Укказа болх бена 95 болхлочох хІаравар ялаш. Из хьалха 7 тайпара газеташи журналаши яздь ба тижай заведующеи бола А. Умалатов А. Огаиов.

С. ВОРОНИН.

ТЕЛЕВИДЕНИ

13 ноябрь

I ПРОГРАММА

9.30 — Передачай программа. 9.35 — Келлаваш. 9.45 — Дешаьхьара. Оаш дьаьча ваханза. Бераш. Лермонтов. «Мцыри». 10.15 — Бособа телевиденин. «Конни Любланкина яха тхоаиаш». Пе фильм. 11.30 — Къона оаша. Москвски метропаленган хьаераша ловгаеннан телевиденин конкурса ЛІ-неаташ вІашгІехьаьга. 15.05 — Передачай программа. 15.10 — Рижски ансуетуе документальни фильмай программа. 16.00 — А. Бдок. «Шийтта» (документаль фильм дешара передача). 16.30 — Общество дегІанне закона къаьхьеи маиоскома — репиезина (обеспечеиеи болх лоцшта пеиедаш). 17.00 — Іилма — тхаи. 17.30 — Бособа телевиденин бешаш. «Гоова кхуллу». 18.00 — «Нохч - ГІалгІайчен гІолла». Информацеиоииа программа (Грозиий. «Іадийй. мехтала). 18.20 — Музыкальни пачча. 18.35 — Хургдаста ваита тхаи йоаьо е. 18.45 — Дуиеи калькъиита юкъера обозрение (Іадийй мехтала). 19.00 — Сагн закоиш. 19.30 — Бособа телевиденин. Хожеех йола СССР чемпионат. 21.00 — «Хьа». Информацеиоииа программа. 21.30 — Бособа телевиденин. Хожеех йола тхаиеи-ханзаи-ханзаи конкурс «Іадийй ваханза». 22.00 — Къона оаша. Песеи. Передача лІаьхьу композитора Кара-Караева. 23.00 — Келлаваш. Пе седачай программа.

II ПРОГРАММА

19.30 — Шоина, бераш (гІадийй мехтала). 19.30 — «Хьа». Хьаьта ер — Эламсара сага яха художественни фильм.

14 ноябрь

I ПРОГРАММА

9.30 — Передачай программа. 9.35 — Келлаваш. 9.45 — Бособа телевиденин. Бешаьта. «Гоова кхуллу». 10.05 — Бособа телевиденин. «Республика долалъеи яха художественни фильм. I-гІа серин. 11.20 — «Советски характер» яха Свердловскера ю передача. 11.50 — «Іадийй школа». 15.10 — Передачай программа. 15.15 — Телевизионни документальни фильмай программа. 16.00 — Тайп-тайпара йола волосмаш (экономически географеи йола дешара передача). 16.50 — Пеиедрограмта. Книжка — тІехьаьнна таалеш яз яха телевизионни спектакль пчеиеиа. 21.00 —«Хьа». Информацеиоииа программа. 21.30 — Мехкарий. 22.45 — Келлаваш. Пгрдачай программа.

II ПРОГРАММА

19.00 — Эпсина тІа кхалсарча сат ва. 19.30 — Концерт.

18.40 — Скульптор Андреев вах 100 шу дикаяча. 19.10 — «Идан-Гі». 19.30 — Бособа телевиденин. Спектакль «Байка тІехьаьнна таалеш яз яха телевизионни спектакль пчеиеиа. 21.00 —«Хьа». Информацеиоииа программа. 21.30 — Мехкарий. 22.45 — Келлаваш. Пгрдачай программа.

II ПРОГРАММА

19.00 — Эпсина тІа кхалсарча сат ва. 19.30 — Концерт.

ХАОТТАМ

Тахан республике гІолаеи Грозиеи кІезиг-духха моргаш а йолаш, Гуйрийиа цхьаиаЙолча мотгиигаи доХх а доаллаш, малхбалехьа ра секунде 0—4 метр чІоагІа муха а хьекхан ха хила а фегара температура республике гІолла 7—11 Грозие 9—11 градус йІохха йолаш хила а тарлу. Кхоаиеи деиаш хуиаллуш моргаи а йолаш,

духхарча дьаьче йоачан а йолаш, 15 ноябре лоаллаибоашаи йоачан а йолаш, цхьаиаЙолча моттигаиа доХх а доаллаш, бевча оагІорахьара секунде 0—4 метр чІоагІа муха а хьекхан ха хилеи фегара температура бийсаиска 0—5 градус цкъаа, деиаш доаиеи 10—15 градус йІохха йолаш хилеи тарлу.

МЕТЕОСТАНЦИ.

ТХА АДРЕС: **364051 г. Грозный, Ленина улица, 11 (3-ГІа этаж). Телефоиаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехкотхама секретара—3-34-38; партийни пахарен культуран отделий — 3-61-46; промышленноста отдела — 3-42-30; юрта бохама отдела — 3-42-28; письмой отделе бухгалтерен — 2-60-71.**

НАШ АДРЕС: **364061 г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора—3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-60-71**

СФ05273. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Революше Типография изв-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции проспект 7/84. цин 7/84. Заказ № 9675.